

21 Μαΐου 2021

Αρχ. Ανανίας Κουστένης: Μέγας Κωνσταντίνος ο Γενάρχης της Ρωμιοσύνης!

[Πολιτισμός](#) / [Ρωμιοσύνη](#)

[†Αρχιμανδρίτης Ανανίας Κουστένης](#)

Οι άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη οι Ισαπόστολοι.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

[...]

Ο Μέγας Θεοδόσιος, να το ξέρετε, είναι ο μεγαλύτερος αυτοκράτορας στο Βυζάντιο, στην Ρωμαϊκή ανατολική Βυζαντινή αυτοκρατορία, στη Ρωμιοσύνη καλύτερα - Βυζαντινούς μας είπανε οι Δυτικοί για άλλους λόγους. Λοιπόν. Ο μεγαλύτερος αυτοκράτορας μετά το Γενάρχη της Ρωμιοσύνης, τον Άγιο και Μεγάλο Κωνσταντίνο, που γιορτάζομε σήμερα.

Γιατί ο μεν ένας έπαυσε τους διωγμούς, κηρύσσοντας ανεξιθρησκεία και προστατεύοντας κάθε θρησκεία. Και προστατεύοντας με νόμο και διάταγμα τα δικαιώματα τον ανθρώπου. Για τα οποία σήμερα κοπτόμεθα όλοι και άκρη δεν βρίσκομε. Μόνο δικαιώματα έχομε οι άνθρωποι σήμερα, δυστυχώς. Ούτε υποχρεώσεις ούτε καθήκοντα ούτε θυσίες, οπότε τι έγινε;

Αδειάσαμε. Αδειάσαμε. Γεμίσαμε κακό, γεμίσαμε φιλαυτία, που κατά τη Φιλοκαλία είναι η πηγή όλων των κακών και όλων των παθών. Και φτάσαμε σε μια πολύ δύσκολη θέση. Και μας χρειάζεται ένας Μέγας Κωνσταντίνος και ένας Μέγας Θεοδόσιος. Θα 'χετε, προσέξει αυτό τον καιρό, τα τελευταία χρόνια, πόσο πολεμούν και από την τηλεόραση κι απ' τα ραδιόφωνα, όχι όλα βέβαια, κι απ' τις εφημερίδες, όχι όλες, και απ' τα έντυπα αυτά μέσα το Μεγάλο Κωνσταντίνο και

τον Άγιο Θεοδόσιο;

Αυτοί οι δύο συνέχισαν το έργο των Αποστόλων. Το έργο της εκκλησίας. Και στα χρόνια Του Μεγάλου Κωνσταντίνου η εκκλησία, ένεκα των διωγμών, είχε υποστεί φοβερή αφαίμαξη. Και μείωση των πιστών της. Και από τους δέκα που μαρτυρούσαν οι εννέα εξέπιπταν. Εγίνοντο πεπτωκότες, δηλαδή αρνηταί. Και ένας απέβαινε, εγίνετο μάρτυς. Είχε, λοιπόν, η εκκλησία μεγάλη δυσκολία, κατά το ανθρώπινον.

Κι όπως μας λέει ο Άγιος Νεκτάριός μας στο βιβλίο του «Αι Οικουμενικαί Σύνοδοι», τότε άπλωσε τα δυό του χέρια ο Χριστός τον Κωνσταντίνο και την Ελένη, τους ισαποστόλους και Θεοστέπτους μεγάλους βασιλείς και αγίους και εβοήθησε ξανά την εκκλησία και την οικουμένη με το «Εν τούτω νίκα». Γι' αυτό βλέπουμε και στην εικόνα τους που προσκυνάμε εκεί, και στα σπίτια μας που έχουμε και στις εκκλησίες που πηγαίνομε, να είναι ανάμεσα στους αγίους Κωνσταντίνο και Ελένη ποιος άλλος; Ο τίμιος Σταυρός. Ο τίμιος και ζωοποιός σταυρός.

Που ο ένας, ο Μέγας Κωνσταντίνος, τον είδε στον ουρανό άστρινο. Και με τα λόγια «Εν τούτω νίκα». Και ολόλαμπρο. Και η άλλη, η Αγία Ελένη, τον βρήκε στα 326, 6 Μαρτίου, στην Αγία Ιερουσαλήμ. Στον φρικτό τόπο του Γολγοθά και στον Πανάγιο Τάφο, τα οποία ο αυτοκράτωρ της Ρώμης Αδριανός, φιλέλλην άκρως, τον ξέρομε και στην Αθήνα, αλλά διώκτης μεγάλος – τι μυστήριο είναι ο άνθρωπος; – είχε δώσει εντολή και τα σκέπασαν τα πανάγια προσκυνήματα. Και πάνω έκτισαν ναό της θεάς Αφροδίτης.

Τάχα για να εξαφανίσει και εξαλείψει την εκκλησία του Χριστού. Μα αυτό δεν γίνεται. Και οι πύλες του Άδου να ανοίξουν, δεν πρόκειται να νικήσουν την εκκλησία. Διότι έχει κεφαλήν αήττητον, που είναι ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός. Το εσφαγμένον αρνίον, το οποίον εξήλθε νικών και ίνα νικήση.

Με τον τίμιο, λοιπόν, και ζωοποιό σταυρό προχώρησαν οι Άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη.

Όταν ο μέγας εκείνος αυτοκράτωρ, καθώς επήγαινε να πολεμήσει τον Μαξέντιο στη Ρώμη, ερχόμενος από τη Δύση, διότι ο Μαξέντιος εφέρετο στους υπηκόους της αυτοκρατορίας ωσάν να ήσαν κτήνη. Έτσι τους εφέρετο. Και τους καταπίεζε αφόρητα μ' όλους τους τρόπους και μ' όλα τα μέσα.

Και κάλεσαν εκείνοι το δίκαιο αυτοκράτορα, τον Κωνσταντίνο, το γιο του Κωνσταντίου του Χλωρού και της Αγίας Ελένης. Και ήλθε. Είχε λιγότερο στρατεύμα, αλλά μεγάλη πίστη. Και είδε τον τίμιο σταυρό και το «Εν τούτῳ νίκα». Και το βράδυ, στον ύπνο του, είδε τον ίδιο τον Χριστό.

Και του λέγει: «Ν' ακολουθήσεις την πίστη τη δική μου και βάλε σημαία σου και λάβαρο και φλάμπουρό σου τον Τίμιο σταυρό ολόχρυσο, όπως τον είδες. Και προχώρα. Θα νικήσεις».

Και όντως, σύμφωνα με τις συμβουλές του Χριστού, έφτιαξε αυτό το λάβαρο, αυτή τη σημαία, που έχουμε κι εμείς σήμερα. Η σημαία που έχουμε σήμερα εμείς είναι το λάβαρο και η σημαία Του Αγίου και Μεγάλου Κωνσταντίνου, του Γενάρχου της Ρωμιοσύνης. Είναι ο προπάτοράς μας, είναι ο πατέρας μας, και η Αγία Ελένη η μητέρα μας. Είναι οι πνεύματικοί μας γονείς. Είναι οι προστάται της εκκλησίας αλλά και της οικουμένης.

Κι όταν απέθανε ο Μέγας ο Κωνσταντίνος, σαν απόψε, το έτος 337, ημέρα Κυριακή που συνέπιπτε και της Πεντηκοστής, οι ειδωλολάτραι τον κατέταξαν με τους Θεούς. Και οι Χριστιανοί με τους Αγίους. Γιατί εφέρετο άριστα και δίκαια και κάλλιστα και στους ειδωλολάτρεις. Τους είχε παιδιά του. Ήταν πατέρας τους. Ήταν προστάτης τους.

Και ιδιαίτερα, βέβαια, αγαπούσε τους Χριστιανούς, αλλά και όλες τις ψυχές, όλους τους υπηκόους. Και προπαντός, όπως ακούσαμε και στην παράκληση που κάναμε πριν λίγο, ήταν πατέρας όλων των πτωχών. Κατήργησε τη δουλεία, κατήργησε το στιγματισμό, όρισε να βλέπουν οι φυλακισμένοι μια φορά την ημέρα το φως του ήλιου, που τους είχαν σε μπουντρούμια και σε καταγώγια, και υπέφεραν και εβασανίζοντο δικαίως και αδίκως.

Καθιέρωσε την Κυριακή αργία. Καθιέρωσε την αργία της Μεγάλης εβδομάδος και την αργία της διακαινησίμου εβδομάδος. Και πλήρωνε τους πτωχούς υπηκόους από το δημόσιο ταμείο - εξ' ου και το δώρο του Πάσχα - τους επλήρωνε - από 'κει είναι - τους επλήρωνε για να μπορούν να έχουν χρήματα να περάσουν και να μπορούν άνετα να παρακολουθούν και τα πάθη Του Χριστού και την Αγία του Ανάσταση. Και τη διακαινήσιμο εβδομάδα, που λογίζεται και είναι ως μία ημέρα.

Τόσα καλά μας έχανε ο Μέγας Κωνσταντίνος. Και τη σημαία του που την έχουμε μέχρι σήμερα και βάλαμε και τα χρώματα της πατρίδος μας, το λευκό και το γαλάζιο. Γι' αυτό και τόση μανία και εναντίον της σημαίας μας. Γιατί η σημαία αυτή είναι θεοκατασκευάστη. Είναι θεόπνευστη. Είναι το δώρο του Χριστού στον Μεγάλο Κωνσταντίνο, και στη Ρωμιοσύνη, στην Αγία ορθόδοξη εκκλησία. Είναι το

«εν τούτῳ νίκα».

Κατόρθωσαν κι έβγαλαν το σταυρό από πάνω, αλλά ο σταυρός έμεινε μέσα στο ιερό και άγιο πανί. Μέσα στο σύμβολο αυτό της πίστεώς μας της ορθοδόξου και της πατρίδος μας της γλυκυτάτης. Και έφθασε, λοιπόν, ο Μέγας και Άγιος Κωνσταντίνος στη Ρώμη. Ο Μαξέντιος είχε βγει με μέγα στράτευμα και με μεγάλη υπερηφάνεια και οίηση, αγέρωχος και κομπορρημονών.

Όταν όμως οι στρατιώται του είδαν το λάβαρο Του Μεγάλου Κωνσταντίνου, τον τίμιο και ζωοποιό σταυρό, να λάμπει και να καταυγάζει με τις ακτίνες του τα πέριξ, οι μεν αγαθοί άφησαν το στράτευμα του Μαξεντίου - παντού υπάρχουν οι αγαθοί και οι καλοί, αλοίμονον και ηυτομόλησαν. Δηλαδή, εθελουσίως στο στράτευμα του Μεγάλου Κωνσταντίνου και κατατάχθηκαν σ' αυτό.

Οι άλλοι, που δεν ήσαν αγαθοί, αλλά δυσκολεμένοι, μόλις είδαν τον Τίμιο Σταυρό, το έβαλαν στα πόδια. Και έτρεχαν «μηδενός διώκοντος». Ακόμη κι ο φοβερός Μαξέντιος ανέβηκε στο άλογο του και άρχισε να τρέχει, να τρέχει, να τρέχει και έτρεχαν και οι άλλοι ακόλουθοι του μαζί με τα άλογα και μ' ό,τι άλλο, πέρασαν επάνω από τη γέφυρα του Τίβερη, υπεχώρησε εκείνη και πνίγηκαν μαζί με τον αυτοκράτορα στο ποτάμι. Και ο Μέγας και Άγιος Κωνσταντίνος εισήλθε θριαμβευτής στην αιωνία πόλη της Ρώμης. Και το πρώτο που έκανε ήτο να θέσει θεμέλιον λίθον διά το κτίσιμον ναού αφιερωμένον εις τον Σωτήρα Χριστόν, ο όποιος του χάρισε την περίλαμπρη νίκη.

Και μόνος και πρώτος αυτός επήγε και εσήκωσε το πρώτο λιθάρι, τον θεμέλιον λίθον, και το 'φερε στον ώμο από αρκετά μακριά για να πάρει, λέει, ευλογία. Πού 'ναι σήμερα αυτοί οι άνθρωποι; Μας έφαγαν οι τύραννοι - τέτοιοι μας χρειάζονται - γιατί κι εμείς είμαστε τυραννίσκοι, αλλά ας τ' αφήσομε αυτά. Για να πάρει ευλογία. Και έθεσε τον θεμέλιον λίθον.

Και πήγε και στη σύγκλητον και τους μίλησε ταπεινά και απαλά για τη νέα πίστη, για το όραμά του, για τη νίκη του. Για τη χάρη του Χριστού. Και πως ο δρόμος ανήκει πια και το μέλλον στην εκκλησία Του Χριστού. Εκείνος είχε θεοπτία, και κατά την Φιλοκαλία θεοπτία έχουν οι κεκαθαρμένοι και οι απλοί.

Συνεχίζεται

21 Μαΐου 2003

Απόσπασμα από την λόγο του μακαριστού, Γέροντα, Αρχιμανδρίτη Ανανία Κουστένη «Μέγας Κωνσταντίνος ο Γενάρχης της Ρωμιοσύνης» ο οποίος περιέχεται στο βιβλίο του «Βυζαντινοί Λόγοι» των εκδόσεων Ακτή.

<https://bit.ly/2RziDja>